

Concept plan schuldhulpverlening aan (ex) zelfstandig ondernemers

Gemeente Velsen

Inhoud

1.	Voorgestelde schuldhulpverlening aan (ex) zelfstandig ondernemers.....	2
1.1	Vroegsignalering.....	2
1.2	Online advies (in het kader van preventie)	2
	Geldfit zakelijk	2
	Kamer van Koophandel	2
	Stichting 155 Help een Bedrijf.....	2
1.3	Bestaande dienstverlening.....	3
	Kwijtschelding gemeentelijke belasting	3
	Maatschappelijk werk	3
	Inkomensondersteunende regelingen	3
1.4	Nieuwe partijen met wie we samen willen werken	3
	Gemeente Haarlem	3
	Over Rood.....	3
1.5	De schuldhulpverleningsroute voor ondernemers	4
	Toeleiding	5
	Hulpvraag vaststellen: levensvatbaarheidscheck en administratie ordenen.....	5
	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)	5
	Minnelijke schuldhulpverlening aan (ex) zelfstandig ondernemers	6
	Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp).....	7
	Wet Homologatie Onderhands Akkoord (WHOA).....	7
	Faillissement.....	8
	Heroriëntatie	8
	Coaching (ook in het kader van vroegsignalering)	9
	Financiering	9
	Hulp bij beëindiging onderneming	9

1. Voorgestelde schuldhulpverlening aan (ex) zelfstandig ondernemers

1.1 Vroegsignalering

Sinds 1 januari 2021 is vroegsignalering een wettelijke taak van gemeenten. Om deze taak uit te voeren, zijn we aangesloten bij het Landelijk Convenant Vroegsignalering. Inmiddels werken we samen met meer dan 30 energieleveranciers, zorgverzekeraars en woningcorporaties om mensen met betalingsproblemen zo vroeg mogelijk in beeld te krijgen.

Wanneer er meerdere betalingsachterstanden door op een adres zijn zoekt het sociaal wijkteam pro-actief contact en biedt hulp aan. Ook ondernemers kunnen op deze manier in beeld raken.

1.2 Online advies (in het kader van preventie)

Geldfit zakelijk

Geldfit zakelijk biedt gratis online advies. Middels een paar vragen wordt gecheckt hoe het bedrijf er voor staat. Na het invullen van de vragenlijst ontvangt de (ex) zelfstandig ondernemer advies over waar ze terecht kunnen voor advies en hulp. Geldfit is onderdeel van de Nederlandse Schuldhulprouwe (NSR). Zodra de in dit voorstel genoemde dienstverlening door de bestuurlijke besluitvorming is, informeren we de NSR over het hulpaanbod van gemeente Velsen zodat de Velsense (ex) zelfstandig ondernemer via de vragenlijst bij de juiste hulp uitkomt.

<https://geldfit.nl/zakelijk/>

Kamer van Koophandel

We gaan twee websites van de Kamer van Koophandel (KvK) het telefoonnummer van het KvK adviesteam publiceren

Op (ex) zelfstandig ondernemersplein.nl heeft de Kamer van Koophandel alle informatie van de (semi-)overheid verzameld. Vanwege corona heeft de Kamer van Koophandel een speciale website met alle onderwerpen die gerelateerd zijn aan corona.

(ex) zelfstandig ondernemersplein: [https://\(ex\)zelfstandig ondernemersplein.kvk.nl/](https://(ex)zelfstandigondernemersplein.kvk.nl/)

Pagina met informatie over corona gerelateerde onderwerpen: [https://\(ex\)zelfstandig ondernemersplein.kvk.nl/coronavirus-en-\(ex\)zelfstandig ondernemerschap/](https://(ex)zelfstandigondernemersplein.kvk.nl/coronavirus-en-(ex)zelfstandigondernemerschap/)

Telefoonnummer van het KvK Adviesteam 0800 – 2117

Stichting 155 Help een Bedrijf

Stichting 155 is een website die (ex) zelfstandig ondernemers online oplossingen biedt. De oplossingen geven antwoord op concrete vragen van (ex) zelfstandig ondernemers. Een aantal vragen die via de beantwoord worden zijn: Is er voor mijn bedrijf een (ex) zelfstandig ondernemersregeling? Welke financieringsmogelijkheden passen het best bij mijn bedrijf? Wat doe ik in het geval van een conflict? Wat is het beste moment om mijn bedrijf te verkopen?

Stichting 155 is onderdeel van het Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf (IMK). Wanneer (ex) zelfstandig ondernemers er online niet uitkomen, kunnen ze een adviesgesprek aanvragen en worden ze verbonden met een adviseur van het IMK.

<https://www.155.nl/>

1.3 Bestaande dienstverlening

Kwijtschelding gemeentelijke belasting

ZZP'ers of inwoners met een eigen bedrijf met een inkomen op bijstandsniveau of lager, kunnen kwijtschelding aanvragen. Kwijtschelding kan alleen voor privéaanslagen aangevraagd worden en niet voor zakelijke aanslagen.

Maatschappelijk werk

Geldzorgen zorgen vaak voor spanningen. Maatschappelijk werk kan meekijken wat er nodig is om de situatie te verbeteren en jezelf en eventueel je partner/gezin prettiger te voelen en goed voor jezelf en eventueel je partner/gezin te blijven zorgen.

Inkomensondersteunende regelingen

De gemeente biedt inwoners met een laag inkomen een aantal regelingen. Dit is onderdeel van het reguliere armoede- en schuldenbeleid. Voorbeelden zijn regelingen om deel te nemen aan sport en cultuur activiteiten of om de bijdrage voor hun schoolgaande kind te betalen. De meeste regelingen staan open voor inwoners met een inkomen tot 110% van het sociaal wettelijk minimum.

Bij (ex) zelfstandig ondernemers kan met een aparte toets ook kunnen worden gekeken of een (ex) zelfstandig ondernemer in aanmerking komt voor de regelingen.

Alle regelingen voor inwoners met een laag inkomen zijn hier te vinden:

<https://www.velsen.nl/producten/bijzondere-bijstand>

1.4 Nieuwe partijen met wie we samen willen werken

Gemeente Haarlem

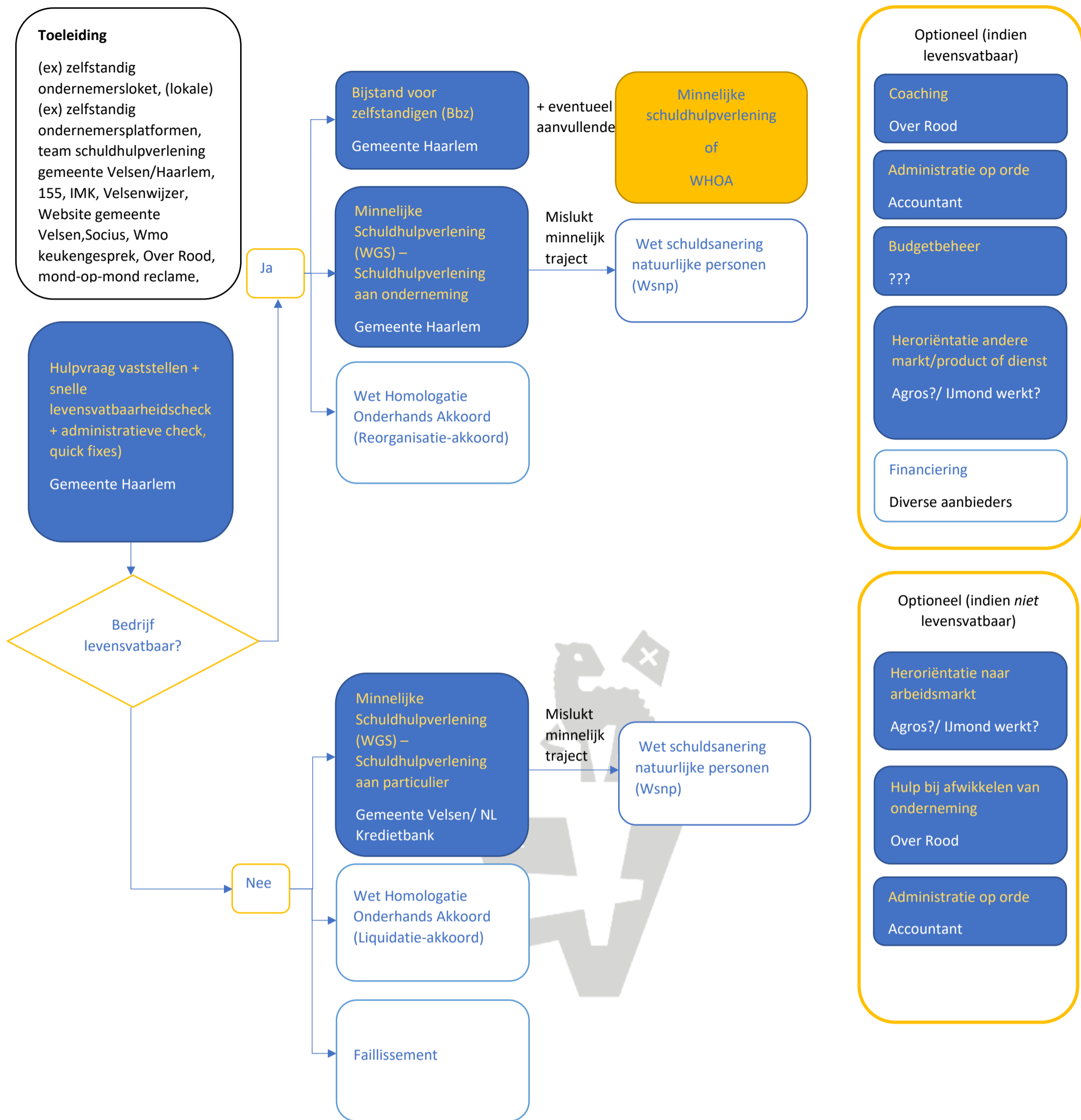
Het voorstel is om gemeente Haarlem de schuldhelpverlening uit te laten voeren.

Schuldhelpverlening aan (ex) zelfstandig ondernemers is een expertise die gemeente Velsen niet in huis heeft. Een samenwerking met Haarlem zorgt voor korte lijntjes. Gemeente Haarlem voert namelijk momenteel de Bbz namens gemeente Velsen uit. Wanneer een (ex) zelfstandig ondernemer zich meldt vindt een drie-gesprek plaats met de (ex) zelfstandig ondernemer, de consulent schuldhelpverlening voor (ex) zelfstandig ondernemers en de Bbz consulent. Uit het gesprek kan meteen worden geconcludeerd wat de beste oplossing is voor een (ex) zelfstandig ondernemer: een Bbz traject, een schuldhelpverleningstraject of een combinatie.

Over Rood

Stichting Over Rood werkt met opgeleide vrijwilligers die (ex) zelfstandig ondernemer zijn of zijn geweest. Over Rood koppelt (ex) zelfstandig ondernemers met een hulpvraag aan een vrijwilliger. Onderstaand voorbeelden van wat Over Rood zoal kan doen:

- Een snelle levensvatbaarheidstoets waarmee bepaald wordt of het verstandig is om door te gaan (eventueel met aanpassingen) of te stoppen';
- De administratie op orde brengen;
- Betere boekhouding voeren;
- Beter omgaan met geld (balans tussen zakelijk en privé);
- Beter zaken leren doen (betere marges, personeelsmanagement etc.);
- Kennisontwikkeling (betere marketing/online marketing)

1.5 De schuldhulpverleningsroute voor ondernemers

Bovenstaand schema visualiseert de voorgestelde schuldhulproute voor (ex) zelfstandig ondernemers. De dienstverlening die de gemeente biedt, is aangegeven in de blauwe vakken. De gele vakken zijn optionele toevoegingen. In de witte vakken staat dienstverlening die buiten de gemeentelijke dienstverlening vallen.

Hieronder worden de verschillende onderdelen omschreven.

Toeleiding

Het is belangrijk dat (ex) zelfstandig ondernemers met problematische schulden of geldzorgen bij de gemeente aan kunnen kloppen voor hulp. Om ervoor te zorgen dat het aanbod vindbaar is, wordt het aanbod gepubliceerd op de gemeentewebsite en Velsenwijzer. Daarnaast brengen we het aanbod onder de aandacht te bij de lokale (ex) zelfstandig ondernemerskringen. Ook gaan we erover schrijven in de krant en op sociale media.

Om ervoor te zorgen dat (ex) zelfstandig ondernemers goed door worden verwijzen informeren we diverse partijen die met (ex) zelfstandig ondernemers te maken kunnen hebben:

- Het (ex) zelfstandig ondernemersloket, ons eigen team schuldhulpverlening particulieren, collega's die zich richten op het tegengaan van ondermijning;
- Partners die die genoemd staan in de schuldhulproute: Gemeente Haarlem Bbz/Schulddienstverlening, Over Rood, IMK;
- Medewerkers van het sociaal wijkteam, Socius en Stichting Welzijn Velsen, accountants, de Voedselbank, Fonds Urgente Noden en de leden van de armoedecoalitie¹.

Hulpvraag vaststellen: levensvatbaarheidscheck en administratie ordenen

Gemeente Haarlem bepaalt welke hulp bij de hulpvraag van de (ex) zelfstandig ondernemer past. Dat doet zij door drie dingen te doen:

- Een drie- gesprek tussen de (ex) zelfstandig ondernemer, de consulent schuldhulpverlening aan (ex) zelfstandig ondernemers en de consulent Bbz;
- Een snelle administratie check. Eventueel wordt verwezen naar Over Rood voor het doen van achterstallige Inkomsten Belasting (IB) aangiftes, om de administratie te ordenen of naar een accountant afhankelijk van de mate waarin de administratie is bijgehouden;
- Een snelle levensvatbaarheidscheck.

Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)

Bbz is een tijdelijke ondersteuning aan (ex) zelfstandig ondernemers in de vorm van bedrijfskapitaal of een uitkering. De Bbz is er voor (ex) zelfstandig ondernemers in onderstaande situaties:

- Startende (ex) zelfstandig ondernemers: inwoners die vanuit een uitkering een eigen bedrijf beginnen;
- Gevestigde (ex) zelfstandig ondernemers die minimaal 1,5 jaar ZZP-er zijn en tijdelijk financiële problemen ervaren;
- (ex) zelfstandig ondernemers die arbeidsongeschikt zijn geworden en die wachten op goedkeuring van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering;
- 55+ (ex) zelfstandig ondernemers met een inkomen onder het sociaal minimum;
- Stappende (ex) zelfstandig ondernemers.

Er zijn twee vormen van financiële ondersteuning:

1. De uitkering voor levensonderhoud. Dat is een bestaansminimum. Naast een normbedrag op bijstandsniveau kan er soms een premie van de arbeidsongeschiktheidsverzekering worden uitgekeerd en een woonkostentoeslag.
2. Bedrijfskapitaal, bedoeld voor instandhouding van het bedrijf, voor investeringen of voor het herfinancieren van kortlopende schulden.

---

¹ <https://www.velsen.nl/armoedecoalitie>

Minnelijke schuldhulpverlening aan (ex) zelfstandig ondernemers²

Fase 1: Plan van aanpak

De richtlijn voor de duur van deze fase is 1 maand.

Gemeente Haarlem maakt binnen een 10 werkdagen nadat een (ex) zelfstandig ondernemer zich meldt een afspraak met de (ex) zelfstandig ondernemer.

Tijdens het gesprek informeert gemeente Haarlem de (ex) zelfstandig ondernemer over de (on)mogelijkheden en het verloop van het schuldhulpverleningstraject. Tevens wordt beoordeeld of flankerende hulp nodig is van Over Rood of Maatschappelijk werk.

Naar aanleiding van het gesprek stelt gemeente Haarlem een plan van aanpak op. De (ex)zelfstandig ondernemer tekent hierbij voor akkoord om te starten met het schuldhulpverleningstraject of voor gezien waarna het traject (nog) niet verder gaat.

Als de (ex)zelfstandig ondernemer alleen voor gezien heeft getekend en binnen 3 maanden voor akkoord tekent dan kan de volgende fase alsnog ingezet worden zonder fase 1 te herhalen (een nieuw gesprek is dan dus niet nodig).

Fase 2: Uitvoering van plan van aanpak

De richtlijn voor de duur van deze fase is 6 maanden. Als er een langere periode nodig is dan geeft de gemeente Haarlem iedere 6 maanden een update aan de Gemeente.

Deze fase betreft de uitvoering van het plan van aanpak. De (ex) zelfstandig ondernemer voert de afgesproken activiteiten uit, waar nodig en gewenst met ondersteuning en begeleiding van de gespecialiseerde schuldhulpverlener (SHV'er). De SHV'er onderhoudt contact met de (ex)zelfstandig ondernemer. Als de (ex)zelfstandig (ex) zelfstandig ondernemer zijn afspraken niet nakomt legt de SHV'er eerst actief contact met de (ex)zelfstandig (ex) zelfstandig ondernemer. Ook zal de SHV'er bekijken of er via de flankerende hulpverlening voortgang verkregen kan worden in het traject. Als deze inspanningen niet leiden tot voortgang van het traject zal door de SHV'er schriftelijk een hersteltermijn, met een redelijke termijn, worden aangeboden. Deze fase wordt afgesloten met verslaglegging.

Deze fase is uitsluitend volledig declarabel als de (ex)zelfstandig (ex) zelfstandig ondernemer kan doorstromen naar de volgende fase. In geval van tussentijdse uitval zal er lagere vergoeding betaald worden. Hierbij dient gemeente Haarlem wel aantoonbaar werkzaamheden te hebben verricht met als doel de uitval te voorkomen.

Fase 3 en Fase 4

Duur fase 3 en 4

Voor de duur van fase 3 en fase 4 worden de richtlijnen van de NVVK gehanteerd³. Als er een langere periode nodig is dan stelt Gemeente Haarlem, Gemeente Velsen hiervan op de hoogte. In dat geval verstrekt gemeente Haarlem een beschrijving van de huidige situatie van de (ex)zelfstandig ondernemer, wat er nog gedaan moet worden en bovenal waarom deze acties nog niet eerder mogelijk waren.

---

² Tekst geïnspireerd op Gemeente Amsterdam (2020). Aanbestedingsleidraad Gespecialiseerde schuldhulpverlening (ex)zelfstandig ondernemers, Amsterdam.

³ De richtlijn is dat een schuldhulpverlener het traject vanaf de schuldregelingsovereenkomst tot de overeenkomst met schuldeisers binnen 180 dagen afrondt.

Fase 3: schuldsanering in kaart brengen en saneringsovereenkomst opstellen

In deze fase wordt de schuldsaneringsovereenkomst opgesteld, wordt de schuldenlast vastgesteld, indien nodig wordt de afloscapaciteit vastgesteld en wordt het voorstel in concept opgemaakt.

De gespecialiseerde schuldhulpverlener onderhoudt contact met de (ex)zelfstandig ondernemer zodat die weet wat er van hem verwacht wordt, wat er voor hem gedaan wordt en hoe het traject verloopt.

Deze fase wordt afgesloten met verslaglegging van de geverifieerde schuldsanering en het concept saneringsvoorstel.

Fase 4: Uitbrengen en uitvoeren van saneringsvoorstel

Gemeente Haarlem brengt het saneringsvoorstel uit en zorgt voor de uitvoering daarvan. Als er na heroverweging geen algeheel akkoord wordt bereikt, beoordeelt en motiveert gemeente Haarlem of inzet van bijvoorbeeld een dwangprocedure en/of Wsnp een mogelijke kans biedt om alsnog tot een oplossing van de schulden te komen.

Ook in deze fase onderhoudt de gespecialiseerde schuldhulpverlener contact met de (ex)zelfstandig (ex) zelfstandig ondernemer zodat die weet wat er van hem verwacht wordt, wat er voor hem gedaan wordt en hoe het traject verloopt.

De fase wordt afgesloten met verslaglegging van het eindresultaat.

Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp)

Wanneer het niet gelukt is om tot een minnelijke regeling te komen met de schuldeisers kan de (ex) zelfstandig ondernemer een verzoekschrift tot toelating voor de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) indienen bij de rechtbank. Bij dit verzoekschrift hoort een 'verklaring Wsnp' die door de gemeente Haarlem kan worden verstrekt.

De Wsnp is alleen voor natuurlijke personen. Bijvoorbeeld een eenmanszaak of vennoten van een VOF kunnen hier gebruik van maken.

In een Wsnp traject werkt de (ex) zelfstandig ondernemer gedurende 3 tot 5 jaar toe naar een schone lei. Een rechter kan een onderneming ook failliet verklaren. Meer informatie: [https://\(ex\)zelfstandig.ondernemersplein.kvk.nl/schuldsanering/](https://(ex)zelfstandig.ondernemersplein.kvk.nl/schuldsanering/)

Wet Homologatie Onderhands Akkoord (WHOA)

De WHOA maakt het voor ondernemers eenvoudiger om met schuldeisers onderling afspraken te maken over de aflossing van schulden.

Tot 1 januari 2021 gold dat er alleen een akkoord was wanneer alle schuldeisers en aandeelhouders instemden. Wanneer één schuldeiser of aandeelhouder dwarslag, kon dit leiden tot een faillissement.

Sinds 1 januari 2021 geldt de WHOA. De WHOA geeft ondernemingen met toekomstperspectief in financiële moeilijkheden de mogelijkheid hun schulden te herstructureren om zo een faillissement te voorkomen en bedrijven zonder toekomstperspectief om op een gecontroleerde manier tot een afwikkeling van de onderneming te komen.

<p>Als een faillissement nadert, zijn er verschillende mogelijkheden. Schuldsanering via minnelijke regeling of Wsnp of een faillissement. Daar komt nu de WHOA bij. Schuurman (KVK-adviseur en jurist) geeft aan dat veel (ex) zelfstandig ondernemers een faillissement willen voorkomen: "Omdat een curator je bedrijf overneemt op het moment dat de rechter je faillissement uitspreekt. De</p>
--

curator zorgt er dan voor dat jouw schuldeisers worden betaald. Een faillissement kan jaren duren en zelfs aan het einde van een faillissement, kun je nog schulden hebben.”

Spoormans (Advocaat van MannaertsAppels Advocaten) denkt dat de nieuwe wet een zeer welkome aanvulling is op de bestaande praktijk. “Het biedt (ex) zelfstandig ondernemers in moeilijkheden een oplossing bij een dreigende faillissementssituatie. De WHOA is bovendien sneller en efficiënter dan de bestaande regelingen.” Bron: <https://www.kvk.nl/advies-en-informatie/wetten-en-regels/op-de-rand-van-faillissement-de-whoa-biedt-uitkomst/>

De WHOA wordt onderdeel van de Faillissementswet (Fw) en geldt voor alle bedrijven. Spoormans schat in dat ook eenmanszaken en zzp'ers in de toekomst vaker gebruik gaan maken van de nieuwe wet.

Op dit moment zijn de kosten die gemoeid zijn met een WHOA traject, zoals accountantskosten en juridische kosten, tienduizenden euro's. Hiermee is de WHOA nog niet zo toegankelijk voor kleine zelfstandigen. Ook zijn er op het moment van schrijven bijna nog geen succesvolle WHOA trajecten afgerond. Het IMK is, onder andere, bezig om daar verandering in te brengen. Ook is de bedoeling dat het Time Out Arrangement (een coronamaatregel) zelfstandig ondernemers helpt bij het doorlopen van een WHOA traject⁴.

Indien de ondernemer meer informatie wil ontvangen kunnen we doorverwijzen naar de Kvk of IMK. Wij en samenwerkingspartners adviseren er niet over. Het valt buiten onze dienstverlening.

Faillissement

Wanneer een (ex) zelfstandig ondernemer geen betalingsafspraken kan maken met scheidisers dan kan de (ex) zelfstandig ondernemer faillissement aanvragen. Een schuldeiser kan ook faillissement aanvragen. Alleen de rechter kan een onderneming failliet verklaren. In geval van faillissement wordt een curator benoemd die alle beslissingen overneemt, handelt in het belang van de schuldeiser en alle geldzaken beheert. Eerst probeert de curator een akkoord met de schuldeisers te bereiken. Wanneer niet alle schuldeisers akkoord gaan worden bezittingen verkocht. Afhankelijk van de rechtsvorm van de onderneming kan de (ex) zelfstandig ondernemer ook aansprakelijk worden gesteld en is er sprake van een persoonlijk faillissement.

Heroriëntatie

Het Rijk heeft bij verlening van de Tozo besloten dat gemeenten ondersteuning gaan bieden op het gebied van heroriëntatie aan zelfstandigen.

Gemeenten hebben de vrijheid om de ondersteuning vorm te geven zoals die het beste past bij de lokale en/of regionale situatie. Belangrijkste uitgangspunt is dat alle zelfstandigen met een hulpvraag in ieder geval een aanspreekpunt hebben binnen de eigen arbeidsmarktregio of gemeente.

Alle zelfstandig (ex) zelfstandig ondernemers die problemen hebben om hun huidige bedrijf in de nieuwe tijd economisch rendabel te maken en zich daarom moeten heroriënteren op aanvullende en/of andere activiteiten moeten met hun hulpvraag bij de gemeente terecht kunnen. Ongeacht of zij wel of niet voor Tozo of Bbz in aanmerking komen.

Heroriëntatie gaat ook over de (ex) zelfstandig ondernemer die de ommezwaai wil maken naar werknemer in loondienst.

---

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-financiële-regelingen/overzicht-financiële-regelingen/time-out-arrangement-toa>

In het kader van de heroriëntatie wordt voorgesteld contact op te nemen met (ex) zelfstandig ondernemers. IJmond Werkt! (via het Werkgevers Service Punt WSP) en Agros benaderen hen, verwijzen door waar nodig en helpen (ex) zelfstandig ondernemers die zich willen oriënteren op ander werk.

Coaching (ook in het kader van vroegsignalering)

Bij coaching wordt de zelfstandig ondernemer begeleid in het zelfstandig ondernemerschap en trainingen aangeboden. Dit wordt verzorgd door Over Rood. Het kan verschillende onderwerpen omvatten bijvoorbeeld:

- Betere boekhouding voeren;
- Beter omgaan met geld (balans tussen zakelijk en privé);
- Beter zaken leren doen (betere marges, personeelsmanagement etc.);
- Kennisontwikkeling (betere marketing/online marketing)

Coaching kan parallel lopen naast andere trajecten.

Door deze laagdrempelige dienst aan te bieden hopen we ondernemers in beeld te krijgen die zich niet bewust zijn- of niet willen toegeven dat ze problematische schulden (dreigen te) hebben.

Financiering

Soms heeft een onderneming een investering nodig bijvoorbeeld om de coronacrisis te overbruggen of om een ander businessmodel te starten. De Kamer van Koophandel heeft informatie verzameld wat (ex) zelfstandig ondernemers in die die situaties kunnen doen en waar ze terecht kunnen voor financieel advies⁵. Daar kunnen wij (of samenwerkingspartners) naar verwijzen indien de ondernemer daar naar vraagt. Wij en samenwerkingspartners adviseren er niet over. Het valt buiten onze dienstverlening.

Hulp bij beëindiging onderneming

Over Rood kan helpen bij:

- Hulp bij uitschrijven KvK en afwerking belastingdienst.
- Ondersteunen in het goed afwickelen van de bedrijfsbeëindiging.
- Ondersteunen en begeleiden naar de reguliere route schuldhulpverlening.

---

⁵ <https://www.kvk.nl/advies-en-informatie/financiering/>